



רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
----------	-----------	------------

18:27	17:59	16:58	תל אביב
18:31	18:03	16:57	ירושלים
18:24	17:57	16:56	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלוך טעון גניזה



הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

חיים רגועים

רק האדם שחי באמונה וביטחון זוכה לחיים רגועים ושלווים

השותף המושלם

לכו לשאול בעלי עסקים כמה נדיר למצוא שותף 'כליל המעלות'. החלום של כל בעל עסק הוא למצוא שותף אמין, עוצמתי, יוזם ומצליח. ולא פעם נוכל לשמוע בעל עסק אומר 'איי, אם היה לי שותף כמו שאני מחפש...', שותף כזה הוא חלום נשאר כי שותפות עמו מבטיחה את ההצלחה, אך הוא לא בר השגה בכלל, כי אין להשיג שותף איש אשכולות ללא מגרעות.

אולם יש דרך להשיג שותף כזה, אבל יש רק דרך אחת להשיג אותו, וזה אפילו די קל. אפשר למצוא אותו בישראל או בארצות הברית, ויש לו גם בכל מקום אחר בעולם. כדי לחתום איתו אין צורך בהררי מסמכים משפטיים, וגם פגישות מורכבות מיותרות. מיהו השותף הזה? איך סוגרים איתו עסקים כאן ועכשיו?

השותף הזה הוא בורא עולם, הקדוש ברוך הוא. מלוא כל הארץ כבודו, הוא נמצא בכל מקום, מוכן לסגור עסקים הרגע. אין כמותו נאמן לבניו אהוביו, ואין בעל הון כמוהו להזרים כספים לעסוק 'לו הכסף ולו הזהב'... הוא לא זקוק לקשרים בחלונות הגבוהים באשר הוא מנהל את החלונות כולם, ועל יכולות התפקוד שלו - ראוי שבני אנוש לא יתנו ציונים... הוא גם חי לנצח, כך שעסקה עמו לא יפוג תוקפה...

איך סוגרים את העסקה? פשוט וקל. לבורא עולם יש נציגויות כאן, קוראים להם לומדי התורה. אלה עמלי התורה ועוסקיה, המשליכים מאחור את העולם הזה ומאוויו ועוסקים בהתמדה בתורה הקדושה. התומך בהם הוא שותף אמת עם בורא עולם, המסייע להם הופך לשותף נאמן עם נותן התורה, המעודד אותם ומחזק את ידיהם - הוא שותפו של הקדוש ברוך הוא!

לה' משלו, ואומר קח אפילו 20 אחוז, זה שלך! אבל אדם שלא נותן, מה הוא מרגיש? זה שלי, אני עשיתי, אני עבדתי, אני השקעתי. והקב"ה לא מסכים שאדם יאמר כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, לכן הקב"ה מסיר ממנו את הברכה וההשגחה. לכן רק במעשר ניתן לבחון את הקב"ה, מתוך שהוא מודה שהכל שלו יתברך. ה' משפיע לו שפע רב. ה' מוריש ומעשיר.

כתוב בתחילת התורה: בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ, בראשית - בשביל ראשית נבראו שמים וארץ. ודרשו חז"ל כמה דרשות בזה:

(א) בשביל התורה שנקראת ראשית שנא' ה' קני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז. (ב) בשביל ישראל שנקראו ראשית שנאמר קודש ישראל לך ראשית תבואתו. (ג) בשביל היראה שנקראת ראשית שנא' בראשית חכמה יראת ה'. (ד) בזכות הביכורים שנא' ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ד' אלוך.

שלושת הדרשות תורה ויראה וישראל מובנות, כי התורה והיראה הם יסוד הכל, הרי אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי. בשבילים נבראו שמים וארץ, ובלי יראת שמים אין כלום, וכמוכן בשביל ישראל שהם מקיימים את התורה ואם אין ישראל אין קיום ולימוד התורה. אבל הדרשה הרביעית בזכות הביכורים קשה, מה נתייחדה מצות ביכורים יותר מכל המצוות, שבשבילה לבד כדאי שייבראו שמים וארץ?

התשובה היא, שאמונה בבריאת העולם היא הכרחית, רק טיפש לא יאמין! אבל אמונה בהשגחה, להאמין שהכל נהיה בדברו, זה לא קל, הקב"ה רוצה שגם במה שאתה עובד בידיים שלך גם בזה תאמין שזה מאת הקב"ה. אדם חורש, נוטע, זורע, בא לבית המקדש ואומר לכהן: הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ה'. הוא זרע, הוא ניכש, הוא עבד והשקיע - ואומר לקב"ה אשר נתת לי! הכל שלך ומשלך נתנו לך. זו האמונה שצריכים אנו להשריש בלבבותנו, וזה עיקר העבודה, להאמין שהכל ממנו יתברך, הוא עשה ונושה ויעשה לכל המעשים, ואין מעצור בידו יתברך להושיע ברב או במעט.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אחד הדברים בהם נמדדת האמונה של האדם, זה במצות מעשרות. אדם עובד קשה חודש ימים יום ולילה, ונותן משלו לאחרים, זה לא קל. אמנם, אימתי זה קשה? כשאדם חושב אני השקעתי, אני עשיתי. אבל אם הוא יודע שהכל נגזר מלמעלה, הכל בורא העולם נותן, אז קל לו לתת.

הרי כתוב (מלאכי פרק א) 'הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די' - תעשר ותקבל פרנסה בשפע גדול. וכן דרשו חז"ל (שבת קיט) עשירים שבארץ ישראל במה הן זוכין? אמרו לו: בשביל שמעשרין, שנאמר עשר תעשר - עשר בשביל שתתעשר. בורא העולם אומר, אני מרשה לכם לנסות אותי, תנו מעשרות ותתעשרו. ובחנוני נא בזאת.

ולכאורה מה נשתנתה מצוות תרומות ומעשרות משאר מצוות התורה, שבכל המצוות כתוב לא תנסון את ה' אלוקים, רק במעשר מותר?! התשובה היא כך: כתוב בתורה 'ואמרת בלבבך כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, וזכרת את ה' אלוך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל'. בורא עולם אינו אוהב שאדם אומר אני עשיתי, אני השקעתי, כי אז הקב"ה מסלק ממנו את הברכה. **אלא צריך לדעת שהכל מלמעלה, אין מי יאמר לו מה תעשה ואין מי יאמר לו מה תפעל כי הכל מעשי ידיו. הכל נגזר מלמעלה!** הכל הוא רצון ד'. כשאדם יודע שהכל מלמעלה קל לו לתת! ואז ד' מוסיף לו ברכה עד בלי די. רק ברכת ה' היא תעשיר, אדם יכול לראות בחוש, שלא הוא קובע אלא הכל נגזר מלמעלה, אם יש ברכה מלמעלה יש הצלחה מלמטה, אם אין ברכה מלמעלה אין הצלחה למטה.

רק במצות מעשר אדם מראה שהכל ממנו יתברך, לא בשבת לא בתפילין ולא בשום מצוה אחרת. משל למי שנותן לחברו בונבונייה ואח"כ הוא חוזר ומבקש ממנו תן לי קובייה או שתיים, ייתן לו אפילו עשר קוביות, למה? אתה נתת לי - אתה רוצה? קח! אם הוא לא רוצה לתת סימן שהוא מרגיש שזה שלו. ה' נותן לאדם פרנסה, ומבקש תן עשר אחוז, לצדקה, הירא את דבר ה' מכניס היד לכיס ונותן, הוא יודע שהכל נגזר מלמעלה, כל מה שיש לי זה ממנו יתברך, הוא נותן



רגע חושבים עמ' 4



פרשת השבוע עמ' 3



פינת ההלכה עמ' 3



סיפור לשבת עמ' 2

פרשת שבוע

הרב משה דיין

הבית היהודי

בפרשה אנו לומדים על הציווי לבנות משכן כמו"ש "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". וחז"ל כבר העירו מדוע נאמר "ושכנתי בתוכם", היה ראוי לכתוב "ושכנתי בתוכו". ומכאן למדו חז"ל מלמד שהשכינה שורה עם כל אחד ואחד מבני ישראל. וכבר האריכו המפרשים לבאר שיש כאן לימוד אישי לכל אדם מישראל שבתו יהיה מקום משכן לשכינה, ומהמשכן נלמד לימוד לבנין הבית האישי.

והנה בפסוק נאמר בכלל הדברים שצריך להביא למשכן "עצי שיטים" וכאן שואל רש"י: מאין היו להם במדבר? ומתריך: פירש רבי תנחומא: יעקב אבינו צפה ברוח הקודש, שעתידין ישראל לבנות משכן במדבר, והביא ארזים למצרים ונטעם, וצוה לבניו ליטלם עמהם כשיצאו ממצרים, ע"כ.

שואלים המפרשים מדוע דוקא חשב יעקב אבינו על עצי שיטים, ובמה הם עדיפים מאבני השהם ואבני המילואים שהקב"ה עזר להם ושלח להם אותם בעננים, וכי חסר להקב"ה דרכים להביא להם עצי שיטים? ומדוע א"כ דאג כל כך אבינו יעקב, וכי לא סמוך ובטוח היה כי כל אשר ידרש ימצא להם לאבותינו במדבר.

עוד שואלים הרי מבואר בפסוק שגם נצטוו להביא "עורות תחשים" וכוונת רש"י שתחש זה מין חיה שצבע עורה מלא בגוונים שונים, (ובחמדת ימים [שבזי] כותב: שהיו לה שבע מאות ושמונה גוונים כמנין תחש) ונבראה לצורך זה באותו זמן. הרי לנו נס נוסף שהקב"ה ברא מין חיה מיוחדת כזו לצורך השעה. ואם כך למה יעקב דואג לעצי שיטים מאות שנים קודם לכן.

בספר "האיר ממזרח" מבאר שיש כאן לימוד גדול: הבנין, היסודות שעליהם נשען הבית חייבים לבוא בעמל בהשתדלות האדם וביגיעת אין קץ. אבל למכסה מלמעלה, להשלמת הבית, לזה תבוא ברכת שמים ממעל ולכן עצי השיטים שהיו את יסודות המשכן, הם באו בעבודה ובהשתדלות מאומצת של מאתיים שנה ויותר, בעקירת העצים מארץ ישראל ונשיאתם למצרים בנטיעה מחודשת על אדמת נכר, בגידולם בכריתתם בנשיאתם לגלות בארץ לא זרועה. רק הסיום המכסה העליון, הוא זה שבא מן המוכן. וכן אבני השהם הם רק תוספת. ולכן על זה סמך יעקב שהקב"ה ימציא להם את זה בדרכים מיוחדות.

זה היסוד קיים גם בבנינו הפרטי של האדם. את יסודות הבית צריך הוא להקים בעצמו בעבודה רבה תמידית וארוכה. עם הרבה תפילות. ואז הבא ליטהר מסייעין בידו, בורא עולם הוא משלים את הבנין. אבל רק אחר שהשקיע האדם כל כוחותיו בבניית הבית, אז חסד אל חופף עליו כל היום ממעל.



הרב אומר מעודה

פינת ההלכה

שהייה והטמנה

אסרו חכמים להניח סיר תבשיל שאינו מבושל על גב האש מערב שבת שילך ויתבשל כך במשך השבת, מחשש שמא ירצה האדם למהר את בישולו ובתוך כך יגביר את עצמת האש ובוזבז עובר על איסור מן התורה משום מבעיר.

א. איסור הטמנה בדבר המוסיף הבל – סיר שיש בו תבשיל אפילו מבושל כל צרכו, אסרו חכמים להטמינו בדבר המוסיף הבל אפילו ביום שישי כגון במלח סיד או חול, משום שאם נתיר לו כך יש לחוש שיבוא להטמין אף ברמץ (אפר חס), ואם יטמין ברמץ יש לחוש שיבוא להבעיר את האפר והגחלים לצורך חימום התבשיל, ואז נמצא שעובר על איסור מן התורה משום "מבעיר בשבת".

ב. איסור הטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל – מותר ביום שישי להטמין את סיר התבשיל בדבר שאינו מוסיף הבל כדי לשמור על חומו כגון בבגדים ומגבות, אבל ביום שבת אסרו חכמים להטמין אפילו בדבר שאינו מוסיף הבל ואפילו אם התבשיל מבושל כל צרכו, משום שחששו שמא ימצא האדם את סיר התבשיל שהצטנן ויבוא להתרחקו ויעבור על איסור מבעיר.

ג. יש דבר מאוד יסודי שחשוב לדעת, לפעמים אנו לא מבינים מדוע חז"ל גזרו כל מיני איסורים וחששות אע"פ שהם חששות לכאורה מאוד רחוקות וכגון בהלכות הטמנה, וכגון שאסור לשחות בים בשבת, ואחת הסיבות היא שמא יעשה חבית של שייטין, כלומר שמא יתחיל האדם לבנות סירה קטנה לשיט בה, ואם יעשה זאת יעבור על איסור בונה בשבת, את התשובה לכך נבין במשל, אדם שנסע ברמזור אדום בשעה 2 בלילה ולפני שעבר הסתכל לכל הכיוונים וראה שאין שום נפש חיה במקום ועבר וצילמה אותו מצלמת המטרה, הוא מגיע למשפט ואומר לשופט לא היה שום חשש סכנה לשום נפש חיה לכן עברתי באדום, האם השופט יקבל את טענתו, התשובה היא וודאי שלא, והסיבה לכך משום שאע"פ שנראה שאין חשש כל כך לסיבה שבעקבותיה חוקקו את החוק בכל מצב אין לעבור על החוק, כיון שאם נפרוץ פירצה ונאשר לעבור על החוק בכמה מצבים, כל בר דעת יכול להבין שהחוק הזה לא יתקיים ואז גם במצב שהסכנה מאוד ריאלית לא יתחשבו בחוק ויכול להיגרם אסון, וכן הדבר בגזירות חז"ל, כיון שיש צד רחוק של חילול שבת אע"פ שנראה לנו שאין לנו לחוש בדבר חוק זה חוק.

ד. פלטה שאין לה וסת להגברת והנמכת החום, מותר להניח עליה מיום שישי ג'חנון (מאפה תימני) שהולך ונאפה עד הבוקר, אלא שצריך לזוהר לא לפתוח המכסה בלילה, שאם פתח את המכסה לדעת אם הג'חנון אפוי ומצא שעדיין הוא לא אפוי אסור לו להחזיר את המכסה שהרי בכך גורם למהר את אפייתו ודבר זה אסור מן התורה משום מבשל בשבת.

ה. בדיעבד אם החזיר את המכסה, אע"פ שהג'חנון לא היה אפוי, אם הג'חנון היה כבר אפוי קצת וראוי לאכילה ע"י הדחק מותר לאכול בשבת, ואם לאו אז אסור לאכול בשבת, אבל במוצאי שבת מותר לאחרים לאכול ממנו אפילו אם החזירו במזיד, אבל לזה שהחזיר את המכסה, תלוי אם החזירו בשוגג מותר לו במוצאי שבת לאכול ממנו, ואם החזיר במזיד אסור לו לאכול ממנו לעולמים.

ו. סיר החמין שמבושל כל צרכו המונח על פלאטה חשמלית שאין לה וסת להגברת והנמכת החום, מותר לכסותו בבגדים ומגבות מיום שישי לצורך שמירת החום ואין לחוש בזה משום הטמנה בדבר המוסיף הבל, ואם בשבת נפלו הבגדים או שהסיר את הבגדים כדי למזוג מהסיר לצלחות, מותר אח"כ להחזיר את הבגדים אע"פ שבשעה שהסירם לא היה בדעתו לחזור ולכסות את הסיר, ואם לא כיסהו בבגדים מיום שישי אסור לכסותו בבגדים ומגבות ביום שבת.

ז. מותר להניח ביום שישי ביצים או שקית אורז או גריסים מבושלים כל צרכם וכדומה בתוך סיר החמין ואין לחוש לאיסור הטמנה בדבר המוסיף הבל, אבל אם שכח להניח מיום שישי, יש מחמירים לגבי שקית אורז או גריסים שלא להניחה בתוך הקדירה בשבת עצמה משום איסור הטמנה, אולם למעשה יש לסמוך על דעת המקילים בדבר כיון שהשקית לא נעשית לשם הטמנה בתבשיל אלא כדי שלא יתערבב האורז שבשקית עם שאר מאכלים שבסיר, והרוצה לצאת ידי חובת כל הדעות ינקב את השקית בכמה נקבים באופן שיהיה חיבור בין האורז לשאר התבשיל שבקדירה ויניח כך את השקית בסיר החמין.



למה קשה לוותר על תרנגול?

הבית, החשבון, הרכב - הסכמת. על התרנגול - אתה מזדעק".
"ההיגיון פשוט" מסביר היהודי, "בית, חשבון ורכב - אין לי תרנגולת - יש לי. ממה שיש לי - אני לא יכול לתת".

הלצה יהודית מרירה זאת מלמדת אותנו שיעור בתרומה.

תרומה אמיתית היא - ממה שקשה באמת!

-מאד קל לחייך בחוץ - הכי קשה לחייך בבית.

-מאד נחמד להיענות לבקשות של חברים במשרד - הכי קשה לבצע מיידית, בקשה של האישה בבית.

-זה מרגיש מקסים להתנדב בבית אבות - זה יכול להרגיש מתיש להקדיש שעותיים לסבא וסבתא שלנו.

-כולנו מכוונים ב"שמע ישראל" להמליך את הקב"ה, על שבעת הרקיעים וארבע רוחות השמים - כמה זוכרים להמליך אותו עלינו.

-הרבה מתעסקים בקירוב רחוקים - וכמה קשה לעסוק בקירוב קרובים, והכי קשה, לעבוד עם הקרוב ביותר - האדם על עצמו.

אין לנו בדורינו, ניסיון אינקוויזיציה, תאי גזים, עלילות דם ומשרפות. יש לנו את ניסיון ה"אני". מה אני מוכן לתת מעצמי. או כמו שהגדיר הרמח"ל (רבי משה חיים לוצאטו), תפקיד היהודי: להיות כמה שפחות "אין עוד מלבדי" וכמה שיותר "אין עוד מלבדו".

ונסיים במה שענה הרב שטיינמן, כשסיפרו לו על בחור מצוין ומבריק בלימוד, רק שאינו יודע לוותר. "תגידו לו שלא יתחתן". ענה הרב. "מי שלא מסוגל לוותר כשקשה - אין לו תקווה לקיים בית בישראל".

הרוף 1935 ברוסיה של סטאלין, היה קר, קר מאד. לא רק בגלל מזג האוויר, אלא, בעיקר בגלל האווירה. כל מי שרק חשב "מחשבות כפרניות", נגד השלטון הבולשביקי או העומד בראשה, נאלץ לגלות שיש מקומות קפואים יותר, כמו סיביר למשל.

בוקר סגרירי אחד, פסע לו יהודי ברחוב הריק, לפתע הוא שומע חריקת צמיגים. מכונית שחורה נעצרת. שני סוכני נ.ק.וו.ד. מזנקים מתוכה ועוצרים אותו. הפגישות האלה, אף פעם לא נגמרו טוב.

השניים נצמדים ליהודי האומלל, ומטיחים עליו את ההוראות החדשות: "שמע נא חבר, מהיום והלאה, כל הרכוש שלך מתחלק חצי חצי עם החבר סטאלין והמפלגה. יש שאלות?" בשיניים נוקשות השיב היהודי: "חראשו". (בסדר).

והם מתחילים לפרט: "יש לך בית? חצי ממנו לחבר סטאלין!" "מסכים", ממלמל היהודי. "חשבון הבנק שלך? חצי לחבר סטאלין". "ברור" מאשר היהודי. גם על הרכב והרהיטים ישים ידו החבר סטאלין. ואז, בסוף הרשימה הם מציינים: "גם 2 התרנגולות שלך, 1 עובר לסטאלין".

"לא", מתפרץ היהודי. "התרנגולת, בשום אופן לא!".

השניים שמולו מביטים בו כמו מי שנטרפה דעתו. "איפה ההיגיון?"

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד למגזון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

בא למלא את הערב שלך ברוחניות



חדש בישיבת אור דוד!
מדרשיית ערב לבחורים צעירים
בכל יום רביעי בשעה 21:00
אווירה חמה | כיבוד קל | מתאים למתחילים

לפרטים והרשמה חייגו
0504-170-370

ישיבת אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א
רחוב המכבים 108, בני ברק. (ליד קניון אילון)
משרדי הישיבה: 03-570-12-12 | Rabenu.com

